

Bruxelles, 10. svibnja 2023.
(OR. en)

9254/23

Međuinstitucijski predmet:
2023/0139(NLE)

ENV 484
MAR 74

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	10. svibnja 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 236 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u okviru Konvencije o zaštiti morskog okoliša sjeveroistočnog Atlantika kad je riječ o izmjenama Odluke o razgraničenju i Preporuke o upravljanju zaštićenim morskim područjem sjevernoatlantske struje i Evlanovljeva morskog bazena (NACES)

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 236 final.

Priloženo: COM(2023) 236 final



EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 10.5.2023.
COM(2023) 236 final

2023/0139 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u okviru Konvencije o zaštiti
morskog okoliša sjeveroistočnog Atlantika kad je riječ o izmjenama Odluke o
razgraničenju i Preporuke o upravljanju zaštićenim morskim područjem
sjevernoatlantske struje i Evlanovljeva morskog bazena (NACES)**

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku o utvrđivanju stajališta koje u ime Unije treba zauzeti u Komisiji za zaštitu morskog okoliša sjeveroistočnog Atlantika u vezi s predviđenim donošenjem odluke o izmjeni Odluke 2021/01 o uspostavi zaštićenog morskog područja sjevernoatlantske struje i Evlanovljeva morskog bazena (NACES) radi proširenja njezina opsega očuvanja i preporuke o izmjeni Preporuke 2021/01 o upravljanju zaštićenim morskim područjem NACES-a u okviru Konvencije o zaštiti morskog okoliša sjeveroistočnog Atlantika („Konvencija OSPAR”).

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Konvencija OSPAR

Cilj je Konvencije OSPAR zaštititi morska područja sjeveroistočnog Atlantika od štetnih utjecaja ljudskih aktivnosti kako bi se očuvalo zdravlje ljudi i morski ekosustavi te, ako je to izvedivo, obnovila morska područja izložena negativnim utjecajima. Konvencija ima 16 ugovornih stranaka (Belgija, Danska, EU¹, Finska, Francuska, Njemačka, Island, Irska, Nizozemska, Norveška, Portugal, Španjolska, Švedska, Ujedinjena Kraljevina, Luksemburg i Švicarska). Konvencija je otvorena za potpisivanje na ministarskom sastanku Pariške i Osloške komisije u Parizu 22. rujna 1992., a stupila je na snagu 25. ožujka 1998.

2.2. Komisija OSPAR

Komisija OSPAR (osnovana u skladu s člankom 10. Konvencije) sastoji se od predstavnika svih ugovornih stranaka; sastaje se redovno te u bilo koje vrijeme ako je to potrebno zbog posebnih okolnosti. Njezine zadaće uključuju nadzor nad provedbom Konvencije i preispitivanje stanja obuhvaćenog morskog područja, djelotvornosti mjera koje se donose, prioriteta i potrebe za eventualnim dodatnim ili drukčijim mjerama.

U skladu s člankom 20. Konvencije svaka ugovorna stranka ima jedan glas u Komisiji. EU ima pravo na broj glasova jednak broju njegovih država članica koje su ugovorne stranke Konvencije. EU ne ostvaruje svoje pravo glasa kad ga ostvaruju njegove države članice i obratno.

U skladu s člankom 15. stavkom 3. Konvencije Komisija donosi izmjene Konvencije jednoglasnom odlukom ugovornih stranaka.

2.3. Predviđeni akti Komisije OSPAR

Tijekom ministarskog dijela svojeg 24. godišnjeg sastanka 1. listopada 2021. Komisija OSPAR donijela je Odluku OSPAR 2021/01 o uspostavi zaštićenog morskog područja sjevernoatlantske struje i Evlanovljeva morskog bazena i Preporuku 2021/01 o upravljanju njime. Istodobno je odlučeno da će u budućnosti biti potrebno preispitati opseg očuvanja zaštićenih morskih područja kako bi ga se proširilo. Na temelju postupka preispitivanja koji je u okviru OSPAR-a pokrenut 2022. sad se predlaže proširenje opsega očuvanja zaštićenog morskog područja kako bi se poboljšala njegova zaštita, i to uključivanjem dodatnih vrsta i staništa te morskog i oceanskog dna i podzemlja.

¹ Odluka Vijeća 98/249/EZ od 7. listopada 1997. o sklapanju Konvencije o zaštiti morskog okoliša sjeveroistočnog Atlantika (SL L 104, 3.4.1998., str. 1.).

Odluka o izmjeni Odluke 2021/01 („predviđena odluka”) i preporuka o izmjeni Preporuke 2021/01 („predviđena preporuka”) finaliziraju se u OSPAR-u (dalje u tekstu zajedno „predviđeni akti”).

Jedina je znatna izmjena predviđenih akata proširenje opsega i ciljeva očuvanja zaštićenih morskih područja na više od zaštite morskih ptica i ekosustava voda nad morskim dnom (što je već obuhvaćeno postojećom Odlukom i Preporukom OSPAR-a). Cilj je tog proširenja održati i, prema potrebi, obnoviti ne samo populacije morskih ptica, nego i, u širem smislu, morsku bioraznolikost i cjelovitost više ekosustava, kao i njihove funkcije i procese unutar zaštićenogorskog područja.

Odlukom se proširuje opseg očuvanja postojećeg zaštićenogorskog područja NACES-a te navode zemljopisne koordinate (zemljopisna širina i dužina) njegovih granica. Cilj je preporuke o izmjeni Preporuke 2021/01 o upravljanju zaštićenim morskim područjem NACES-a usmjeriti ugovorne stranke OSPAR-a u donošenju mjera za očuvanje i, prema potrebi, vraćanje populacija morskih ptica, morske bioraznolikosti i cjelovitosti više ekosustava i njihovih funkcija i procesa na prošlu razinu u zaštićenom morskom području, u skladu s općim i posebnim ciljevima očuvanja utvrđenima u Prilogu ovoj Preporuci.

Popratne znanstvene analize predstavljene su u sveobuhvatnom dokumentu objavljenom na internetskim stranicama OSPAR-a². NACES je najveće zaštićeno morsko područje u mreži OSPAR, površine gotovo 600 000 km² (veličine Francuske). To je osmo zajednički proglašeno zaštićeno morsko područje izvan nacionalne pravne nadležnosti u pomorskom području OSPAR-a.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Više je puta prepoznata potreba za zaštitom morske bioraznolikosti i ekosustava, među ostalim u morskim područjima izvan nacionalne pravne nadležnosti. U Zaključcima Vijeća o Strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030. donesenima u listopadu 2020. pozdravlja se cilj zaštite najmanje 30 % mora EU-a, od čega trećina treba biti pod strogom zaštitom. Također se naglašava da je to cilj koji države članice trebaju zajednički ostvariti te prepoznaje potreba da se hitno poduzme više kako bi se djelotvorno upravljalo svim zaštićenim područjima te utvrdili i na odgovarajući način pratili i proširili jasni ciljevi i mjere očuvanja. U Zaključcima se nadalje naglašava važnost nalaženja sinergija i dodatnih koristi s multilateralim sporazumima o okolišu povezanim s bioraznolikošću, kao što je OSPAR, te uključivanja aspekata i ciljeva bioraznolikosti u relevantne međunarodne i regionalne procese. U tom se kontekstu u Zaključcima potvrđuje EU-ova podrška sklapanju ambicioznog pravno obvezujućeg međunarodnog sporazuma o morskoj bioraznolikosti područja izvan nacionalne pravne nadležnosti u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS) 2021.

Na 15. konferenciji stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti (CBD) u prosincu 2022. donesen je globalni okvir za bioraznolikost Kunming–Montreal, uključujući cilj 3. da se „osigura i omogući da se do 2030. najmanje 30 % kopnenih i unutarnjih voda te obalnih i morskih područja, posebno područja od posebne važnosti za bioraznolikost i funkcije i usluge ekosustava, djelotvorno očuva i da se njima djelotvorno upravlja putem ekološki reprezentativnih, dobro povezanih i pravično uređenih sustava zaštićenih područja i drugih djelotvornih mjera očuvanja određenih područja...”. EU i sve njegove države članice stranke su Konvencije o biološkoj raznolikosti.

² Najnovija dostupna verzija:

[01_naces_rev_nomination_proforma_20221201_version_for_consultation.pdf\(ospar.org\)](https://ospar.org/01_naces_rev_nomination_proforma_20221201_version_for_consultation.pdf)

Na sastanku Komisije OSPAR 26.–30. lipnja 2023. potrebno je stajalište Unije jer je predviđena odluka pravno obvezujući tekst. Bez obzira na to što predviđena preporuka neće biti pravno obvezujuća, predlaže se da stajalište Unije obuhvaća oba predviđena akta jer su blisko povezani i jer je predviđeno njihovo zajedničko donošenje. Budući da će se tim predviđenim aktima olakšati provedba međunarodnih obveza i ostvarivanje ambicija EU-a te poboljšati zaštita okoliša, predlaže se da Unija podrži donošenje predviđene odluke i predviđene preporuke.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je da „Vijeće na prijedlog Komisije ili Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku donosi odluku kojom se [...] utvrđuju stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Komisija OSPAR tijelo je osnovano na temelju sporazuma, konkretno, Konvencije OSPAR.

Odluka koju Komisija OSPAR treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke jer su sve odluke OSPAR-a pravno obvezujuće za ugovorne stranke u skladu s Konvencijom OSPAR (članak 13. stavak 2.). Iako preporuke nisu pravno obvezujuće, u ovom je slučaju Preporuka OSPAR-a o upravljanju zaštićenim morskim područjem NACES-a blisko povezana s Odlukom OSPAR-a o razgraničenju pa ih je primjereno obuhvatiti istom odlukom o utvrđivanju stajališta Unije.

Predviđenim se aktima ne dopunjuje niti mijenja institucionalni okvir Konvencije OSPAR.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenih akata odnose se na zaštitu okoliša.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 192. stavak 1. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u okviru Konvencije o zaštiti morskog okoliša sjeveroistočnog Atlantika kad je riječ o izmjenama Odluke o razgraničenju i Preporuke o upravljanju zaštićenim morskim područjem sjevernoatlantske struje i Evlanovljeva morskog bazena (NACES)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
budući da:

- (1) Konvencija o zaštiti morskog okoliša sjeveroistočnog Atlantika³ („Konvencija”), čija je Unija ugovorna stranka, stupila je na snagu 25. ožujka 1998.
- (2) U skladu s člankom 10. stavkom 3. Konvencije, Komisija osnovana njezinim člankom 10. stavkom 1. („Komisija OSPAR”) može donositi odluke i preporuke u skladu s njezinim člankom 13.
- (3) Tijekom ministarskog dijela svojeg 24. godišnjeg sastanka 1. listopada 2021. Komisija OSPAR donijela je Odluku OSPAR 2021/01 o uspostavi zaštićenog morskog područja sjevernoatlantske struje i Evlanovljeva morskog bazena i Preporuku 2021/01 o upravljanju njime⁴. Istodobno je odlučeno da će biti potrebno preispitati opseg očuvanja zaštićenih morskih područja kako bi ga se proširilo.
- (4) To je preispitivanje provedeno i na temelju njega Komisija je predvidjela odluku o izmjeni Odluke OSPAR 2021/01 o uspostavi i preporuku o izmjeni Preporuke OSPAR 2021/01 o upravljanju zaštićenim morskim područjem sjevernoatlantske struje i Evlanovljeva morskog bazena („zaštićeno morsko područje NACES-a”). Komisija OSPAR treba donijeti tu predviđenu odluku i predviđenu preporuku na 26. redovnoj sjednici/sastanku 26. lipnja 2023.
- (5) Predviđenom odlukom Komisije OSPAR proširuje se opseg očuvanja postojećeg zaštićenog morskog područja NACES-a te navode zemljopisne koordinate (zemljopisna širina i dužina) njegovih granica.

³ SL L 104, 3.4.1998., str. 2.

⁴ Odluka Vijeća (EU) 2021/1796 od 28. rujna 2021. o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Komisije osnovane Konvencijom o zaštiti morskog okoliša sjeveroistočnog Atlantika u pogledu odluke o uspostavi zaštićenog morskog područja sjevernoatlantske struje i Evlanovljeve podmorske planine (NACES) i preporuke o upravljanju zaštićenim morskim područjem NACES-a (SL L 361, 12.10.2021., str. 46.).

- (6) Cilj je predviđene preporuke Komisije OSPAR usmjeriti ugovorne stranke u njihovim aktivnostima i donošenju mjera za postizanje ciljeva očuvanja prema proširenom opsegu očuvanja iz predviđene odluke, kako je utvrđeno u Prilogu Preporuci.
- (7) Dva predviđena akta Komisije OSPAR blisko su povezana pa ih je primjereno obuhvatiti istim stajalištem Unije.
- (8) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u Komisiji OSPAR jer će odluka Komisije OSPAR biti obvezujuća za Uniju,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na 26. sjednici/sastanku Komisije OSPAR jest da se podrži donošenje odluke o izmjeni Odluke 2021/01 o uspostavi zaštićenog morskog područja sjevernoatlantske struje i Evlanovljeva morskog bazena kako bi se proširio opseg njegova očuvanja te da se podrži donošenje preporuke o izmjeni Preporuke OSPAR 2021/01 o upravljanju zaštićenim morskim područjem sjevernoatlantske struje i Evlanovljeva morskog bazena kako bi se proširili ciljevi njegova očuvanja.

Članak 2.

Predstavnici Unije, uz savjetovanje s državama članicama tijekom koordinacijskih sastanaka na licu mjesta, mogu bez daljnje odluke Vijeća dogovoriti doradu stajališta iz članka 1. s obzirom na razvoj događaja na 26. sastanku Komisije OSPAR.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*